گذر

سعید لیلاز:

فشار برای عدم افزایش قیمت سوخت به دلیل مزیت قاچاق است

● یک کارشناس اقتصادی با بیان اینکه بیشترین قاچاق که در ایران سوددهی دارد، قاچاق سوخت است، گفت: اسکله‌هایی در کشورمان وجود دارد که بازرسی نمی‌شوند. سعید لیلاز در گفت‌وگو با ایلنا، با بیان اینکه ازبین‌بردن مزیت و سود قاچاق فقط با سیاست‌گذاری در حوزه‌های کلان ممکن است، اظهار کرد: این اقدام در بخش سوخت انجام شد. با اجرای طرح عرضه سوخت براساس پیمایش از طریق وزارت راه و شهرسازی، از بخشی از قاچاق سوخت جلوگیری شد.وی گفت: درحال‌حاضر طبق گزارش‌های رسمی با اجرای طرح عرضه سوخت براساس پیمایش، مصرف چیزی حدود ۹ میلیون لیتر در روز صرفه‌جویی شد که این رقم مصرف سوخت در بسیاری از کشورهاست. البته در برخی از موارد و درباره برخی از کالاها مافیا داریم؛ اما یک مشکل کشورمان در بحث قاچاق، موضوع فقر عمومی است. خود این فقر عمومی منجر می‌شود که دستمزد مأموران گمرک و نگهبان‌ها کم باشد و این افراد در معرض فساد قرار بگیرند.این کارشناس اقتصادی با بیان اینکه یک مشکل دیگر درباره قاچاق، فقر مرزنشینان کشورمان است، گفت: ایران کشوری با چند هزار کیلومتر مرز آبی و زمینی است که کنترل این مرز باید با سیاست‌گذاری کلان و تقویت مرزبانی‌ها باشد.وی با تأکید بر اینکه ایران خوشبختانه کشور وسیعی است؛ اما بدبختانه بیشتر همسایگان کشورمان فقیر هستند که این خود به قاچاق‌پذیری ساختار اقتصادی ایران کمک می‌کند، گفت: ایران یک بازار جذاب برای واردات کالای قاچاق از افغانستان، پاکستان، جمهوری آذربایجان، ترکمنستان و جنوب خلیج فارس است.

از سوی دیگر در ایران اسکله‌هایی داریم که بازرسی نمی‌شود. لیلاز ادامه داد: اینکه چرا اراده‌ای برای کنترل قاچاق از همه مرزهای کشورمان وجود ندارد، مبارزه با قاچاق به وفاق در داخل حکومت نیاز دارد و با توصیه و دستورالعمل نمی‌توان جلوی واردات قاچاق را گرفت.این کارشناس اقتصادی با بیان اینکه معتقدم بخشی از قاچاق سوخت را توانستیم با همین سیاست‌های کلان کنترل کنیم، افزود: به نظر نمی‌رسد که مصرف سوخت روزی ۹۰ میلیون لیتر باشد یا اینکه منازل و کارخانه‌ها روزی ۷۲۰ میلیون مترمکعب گاز مصرف کنند.

این در حالی است که این میزان سوخت هیچ اثری در تولید ثروت در ایران ندارند و معتقدم هنوز هم مقدار زیادی از این سوخت قاچاق می‌شود.لیلاز ادامه داد: البته باید توجه داشته باشیم که مسئله قاچاق منحصر به ایران نیست و در تمام دنیا وجود دارد؛ اما باید قبول کنیم که حجم آن در ایران بیشتر است و اساس آن بر سوخت است. به‌همین‌دلیل است که فشار بر افزایش‌ندادن قیمت گازوئیل نسبت به سایر کالاها بیشتر است.

خبرگزاری رسمی چین:

ایران ۱۵۰ میلیارد بشکه ذخیره نفت دارد

● **شینهوا:** خبرگزاری رسمی چین با اشاره به کشفیات جدید منابع نفتی در کشورمان خاطرنشان کرد که ایران دارای ۱۵۰ میلیارد بشکه ذخیره نفت است. به گزارش ایرنا، شینهوا روز دوشنبه نوشت: این آمار ثابت می‌کند که ایران به دلیل چنین منابع غنی‌ای، چهارمین دارنده بزرگ نفت دنیاست.

درهمین‌حال در گزارش خبرگزاری چین آمده است که ایران هرازچندگاهی منابع تازه‌ای از نفت و گاز در استان‌های مختلف کشف می‌کند. شینهوا در گزارش خود به استان لرستان به‌عنوان یکی از مناطقی اشاره کرده است که در آن مقادیر درخورتوجهی نفت و گاز از جمله نفت و گاز شیل کشف شده است. «نفت شیل»، نفتی است که از طریق عملیات ویژه از سنگ‌های نفت‌زا (شیل نفتی) استخراج می‌شود. منابع این نوع نفت در پهنه وسیعی از طبیعت و در کنار آب‌های شیرین، دریاچه‌های شور و باتلاق‌های رسوبی یافت می‌شود.

شینهوا می‌نویسد: این ذخیره بزرگ نفتی ایران نزدیک به دو میلیارد بشکه برآورد شده و از این نوع نفت برای مصارف صنعتی استفاده می‌شود. شینهوا در ادامه یادآور شده است: ایران به‌جز این مورد، پیش‌تر و در سال ۲۰۱۵ میلادی نیز در استان لرستان موفق به کشف یک ذخیره بزرگ نفتی دیگر شده بود.

این در حالی است که سیدصالح هندی، مدیر اکتشاف شرکت ملی نفت ایران، به‌تازگی و در تشریح جزئیات اکتشاف‌های جدید انرژی در کشور گفت: در دوره فعالیت دولت یازدهم تاکنون درمجموع ۹ میدان گازی، چهار میدان نفتی و یک مخزن نفتی جدید با ظرفیت ۶.۵ میلیارد بشکه نفت درجا و بیش از ۶۴۴ میلیارد فوت‌مکعب گاز درجا کشف شده است.

مشاور وزیر نیرو در گفت‌وگو با «شرق»، شکستن سد «جهرم» را تکذیب کرد

شایعه با سد «خیالی»

شرق: شکسته‌شدن سد را رد می‌کند. وقتی از او می‌پرسم چند روز پیش فرماندار جهرم خبر داد که سد خاکی منطقه محمدآباد شکسته، مگر نمی‌دانند که آنچه شکسته‌شده سد نیست، می‌گوید: نمی‌دانند نه اینکه جوسازی باشد. محمد حاج‌رسولی‌ها، مشاور وزیر نیرو و مدیرعامل شرکت مادرتخصصی مدیریت منابع آب، در گفت‌وگوی خود با «شرق» بالکل پس‌زمینه سدستیزی را پشت این ماجرا رد می‌کند و معتقد است کسی نیست که با سد مشکل داشته باشد. البته سخن او کمی اغراق‌آمیز است؛ زیرا مخالفان سدسازی هم کم نیستند. او در این گفت‌وگو از آنچه در جریان سیلاب استان فارس رخ داده می‌گوید و از عملکرد موفق سد سلمان فارسی.

درپی چند روز به طور مکرر، خبر شکسته‌شدن سد «جهرم» در استان فارس منتشر و تکذیب شد. ماجرا از چه قرار بود؟

وزارت نیرو از روز شنبه هفته گذشته، سیلاب در استان فارس را پیش‌بینی کرده بود و برهمین‌اساس تمام سدهای حوضه‌های تحت‌تاثیر این بارندگی را شناسایی کرده بود. یکی از حوضه‌هایی که پیش‌بینی می‌شد بارندگی خوبی در آن اتفاق بیفتد، حوضه «موند» بود. حوضه‌ای که بخش عمده‌ای از آن در استان فارس و بخش دیگری از آن در استان بوشهر قرار دارد. بارندگی‌ای که در این حوضه‌ها رخ داد، بارندگی تقریبا کم‌نظیری به لحاظ دوره‌های بازگشت بود. بارش‌ها در استان فارس، قبل از این بارش‌های اخیر، ۷۳ میلی‌متر بود، بعد از این بارش‌ها، این بارندگی به ۲۵۰ میلی‌متر به طور میانگین در سطح استان فارس رسیده بود، یعنی ۲۴۳ درصد رشد داشت. این بارندگی عمدتا در شهرستان‌های جهرم و فسا رخ داد. خوشبختانه سد سلمان فارسی در این منطقه وجود داشت که از نظر فنی، از همه لحاظ آماده آب‌گیری بود. در این ماجرا، کل سیلابی که در بالادست این حوضه قرار داشت، به وسیله این سد ذخیره شد بدون اینکه کوچک‌ترین مشکل فنی وجود داشته باشد؛ بنابراین حدود ۳۵۰ میلیون مترمکعب، آب در این سد در طول این سیلاب ذخیره شد و اکنون حجم این سد حدود ۶۰۰ میلیون مترمکعب است. این سد، دبی لحظه‌ای ۱۸۰۰ مترمکعب در ثانیه را گرفت و اگر این سد نبود، کل شهرهای پایین‌دست این منطقه، آسیب‌های بسیار زیادی می‌دید و قطع‌به‌یقین، تلفات بالایی می‌داشت.

ماجرای شکسته‌شدن سدی به نام «جهرم» چه بود؟

«جهرم» سد نبود، بلکه یک طرح تغذیه مصنوعی مرتبط با مباحث آبخیزداری و تغذیه آب به آبخوان‌هاست. حوضچه‌های کوچکی که طراحی می‌شود تا وقتی در رودخانه‌ای دبی پایه‌ای اتفاق می‌افتد، به استخرهای کوچکی که در برخی نقاط بالادست چاه‌ها وجود دارد منتقل شود تا تأخیر در حرکت آب ایجاد کرده و تغذیه آب در سفره‌های زیرزمینی انجام گیرد؛ حدود ۱۱ حوضچه تغذیه‌ای که هرکدام حدود ۵۰ تا ۶۰ هزار مترمکعب، ذخیره دارند، در آنجا وجود داشت که به سبب حجم بالای آب ورودی، حدود سه یا چهار حوضچه از آنها، تخریب شد که حجمی حدود ۲۰۰ تا ۳۰۰ هزار مترمکعب ذخیره داشت. این حجم یک‌هزارم ۳۵۰ میلیون مترمکعب آبی که در سد سلمان فارسی ذخیره شده، هم نیست و بسیار رقم کوچکی است. این حجم، در مقابل سیلابی که رخ داده عددی نیست. این حوضچه‌ها، حوضچه‌های بسیار کوچکی هستند و آبی که در درون آنها وجود دارد، سبب تخریب نمی‌شود.

ما در این مدت شاهد بودیم که برخی مسئولان هم از این به گفته شما «طرح تغذیه آب» به عنوان «سد» یاد کردند؛ برای نمونه فرماندار ویژه جهرم هم از سد خاکی منطقه محمدآباد یاد کردند. مسئولان نمی‌دانند سد نبوده؟

من جنبه منفی را نمی‌بینم. به‌هرحال، من پزشک نیستم، ممکن است اصطلاحاتی مطرح شود که ندانم چیست. این هم همین‌گونه است. ممکن است به یک بند خاکی که روی رودخانه بسته شده و مسیر آب را منحرف می‌کند، در اصطلاح محلی، سد خاکی بگویند. شاید عرف شده باشد. ضمن اینکه در آن منطقه دو، سه سد هم وجود دارد که قدیمی است و آسیب هم ندیده‌اند. طرح‌هایی که روی رودخانه‌ها مثل ایستگاه‌های پمپاژ و... یا دوره بازگشت کوچک طراحی می‌شود و مانند سد روی آب سرریز بزرگ در نظر نمی‌گیرند. ازآنجاکه به لحاظ ریالی هزینه کمتری به آنها تعلق می‌گیرد، این سازه‌ها عموما به همین دلیل با دوره بازگشت ۲۵ سال در نظر گرفته می‌شوند. سیلابی که آنجا رخ داده، سیلابی ۵۰ساله بود، اما سد سلمان فارسی با دوره بازگشت هزارساله طراحی شده است.

متولی طرح‌های تغذیه آب، کدام وزارتخانه است؟ نیرو یا کشاورزی؟

این طرح‌ها زودبازده هستند و به‌همین‌دلیل هم وزارت جهاد کشاورزی تحت عنوان طرح‌های آبخیزداری اجرا می‌کند و هم وزارت نیرو. سد فقط مختص وزارت نیرو است، اما چنین طرح‌هایی می‌تواند به‌صورت مشترک انجام شود. برای آنها همچنین از اعتبارات استانی بهره گرفته می‌شود.

اینکه برخی مدام روی این مسئله تأکید می‌کنند که «سد» شکسته است، گمان می‌رود رویکرد سدستیزی را دنبال می‌کند و حتی اگر در وهله اول از ناآگاهی سرچشمه بگیرد، مورد حمایت عده‌ای خاص قرار می‌گیرد و مدام بر آن طبل کوبیده می‌شود. عقیده شما در این رابطه چیست؟

تصور نمی‌کنم این اتفاق هدف‌دار بوده باشد. فرماندار یا معاونت عمرانی استانداری این منطقه، با وجود اینکه این اخبار پیچید، از عملکرد سد سلمان فارسی، ابراز رضایت کرده بودند. فکر نمی‌کنم انگیزه خاصی دراین‌میان دنبال می‌شد، زیرا اگر انگیزه‌ای وجود داشت تا این حد سد سلمان فارسی را تأیید نمی‌کردند. نه‌تنها این سد، سد رئیسعلی دلواری در بوشهر هم رکورد بالایی را برای خود ثبت کرد و دبی بالای هزارو ۵۶۶ مترمکعب را کنترل کرد و اگر نبود، روستاهای منطقه آبپخش بوشهر، تلفاتی جدی را به خود می‌دیدند. به‌هرحال شرایط بحران شرایط سختی است و اظهارنظرهایی را به دنبال می‌آورد و کارکردن در این شرایط سخت است. بارندگی در استان هرمزگان، سبب شد دو سد استان که منبع آب شرب بودند، حجم بالایی را ذخیره کنند. اتفاقا در منطقه هرمزگان، وقتی یکی از دریچه‌های سد را برای مانور تخلیه رسوب باز کردیم، در منطقه شایعه شد که سد شکسته است و فردا صبح که دریچه‌ها بسته شد، این شایعات هم تمام شد. چنین شایعاتی را درزمینه سیلاب خوزستان در اوایل سال درباره سد دز داشتیم. وقتی دریچه‌های تحتانی سد را که پر از رسوب است، باز کردیم، بلافاصله شایعه شد که سد دز هم شکست؛ اما خب همه اینها شایعه است و بین مردم محلی می‌پیچد.

خب علت این‌همه ترس از سد چیست؟ چرا مردم اعتماد نمی‌کنند؟

این پدیده‌ای نیست که اتفاق نیفتاده باشد. بر فرض، سدی با دوره بازگشت هزارساله طراحی شده باشد، اگر سیل دوهزارساله اتفاق بیفتد، شاهد خطراتی خواهیم بود و خسارات بالایی هم خواهیم دید. چندی پیش در فضای مجازی، از سدی که در آمریکا شکسته بود، عکسی منتشر شد. به‌هرروی مردم این صحنه‌ها را می‌بینند و ابراز نگرانی می‌کنند؛ هرچند معمولا اگر سیستم‌های هشدار سدها روشن باشند، با وقوع هر خطری اطلاع‌رسانی خواهد شد. ما در قبال سرریزهایی که ممکن است روی دهد، در کل کشور و در همه سدها اطلاع‌رسانی کرده‌ایم. همین چند روز پیش، درباره سد نسا در استان کرمان، چهار، پنج ساعت پیش از وقوع سرریز، به مقام‌های استان اعلام کردیم که از شامگاه، این سد سرریز خواهد کرد. به‌هرحال مردم در حاشیه روستاها از منازلشان تخلیه شدند و در مکان‌هایی با تراز بالاتر اسکان داده شدند و بعد هم به سکونتگاه‌هایشان بازگشتند.

شما اشاره کردید که در سطح جهان این رویدادهای وجود داشته است. ما چنین سابقه‌ای را در کشور داشته‌ایم؟

شاید یک سد کوچک که در واقع یک بند خاکی بود، در سیل استان گلستان در دهه ۷۰ تخریب شد؛ اما سد بزرگی که در کشور چنین شرایطی داشته باشد، من به خاطر ندارم.

آیا هیچ‌گاه پیش‌آمده که بحران‌های این‌چنینی، دستاویز عده‌ای برای مخالفت شود؟ و مدام بر این طبل کوبیده شود که خطاهایی از سوی دولت و وزارت نیرو رخ می‌دهد؟

هیچ‌کس ساخت سد را در نفس خودش رد نمی‌کند... .

عده‌ای آن را هم رد می‌کنند.

نه ایرادی که وجود دارد، این است که اگر سدی ساخته شود و حقابه زیست‌محیطی برای آنها در نظر گرفته شود، هیچ ایرادی بر آن نیست؛ اگر سدی ساخته شود که به‌هرحال آب شرب مناطق را تأمین کند، چه کسی اعتراض خواهد داشت؟ اگر حقابه زیست‌محیطی به جای اینکه برای مصرف استفاده شود، در رودخانه به شکل جریان پایدار وجود داشته باشد، هیچ‌کس نمی‌تواند نفس سدسازی را نفی کند؛ اما ایراد معمولی که گرفته می‌شود، این است که در این سدها حقابه زیست‌محیطی رعایت نمی‌شود؛ به‌ویژه در سال‌های خشک‌سالی؛ وگرنه اگر کشور با شرایط مناسب مواجه باشد، هیچ‌یک از این سدها، آثار و تبعات منفی زیست‌محیطی نخواهد داشت. تنها در دوران خشک‌سالی است که ممکن است جابه‌جایی حق زیست‌محیطی را به سایر مصارف داشته باشیم.

پرسش من را پاسخ ندادید؛ اینها انتقادهایی است که به موضوع محیط زیست مطرح می‌شود؛ اما من درباره جوسازی‌هایی پرسیدم که ممکن است بر پایه واقعیت نباشد و درواقع سیاسی باشد.

نه؛ دلیلی ندارد که کسی جوسازی کند. اگر افراطی انجام شود، ممکن است به چالش کشیده شود؛ اما اصلا هیچ کارشناسی نمی‌تواند با نفس سدسازی مخالف باشد. شاید بیشتر در موضوع افراط روی سدسازی نکاتی را داشته باشند. شاید در حوضه‌هایی در بالادست و پایین‌دست، سدهایی خارج از ظرفیت رودخانه ساخته شده باشد که این موضوع هم از این منظر بحث می‌شود. یکی از بحث‌های سدسازی هم همین کنترل سیلاب است. منظورم تنها این سیل اخیر نیست؛ بلکه جلوی سیل‌های سهمگین در استان خوزستان با دبی‌های پایین گرفته می‌شود. بسیاری از سدهای ما این وظیفه را انجام می‌دهند؛ هرچند افراط سدسازی در برخی حوضه‌ها ممکن است این شائبه را برای مخالفان سدسازی به وجود آورده باشد؛ اما در کل مخالفت نمی‌کنند.

مدیرعامل ایمیدرو:

دامپینگ فولاد یک اتهام واهی است

شرق: چند روز پیش، خبری روی خروجی رسانه‌ها قرار گرفت که نشان از دامپینگ ایران در بازار فولاد داشت. به گزارش رویترز، یک مقام آگاه در انجمن تولیدکنندگان فولاد اروپا موسوم به «یوروفر» اعلام کرده ایران صادرات فولاد تخت رولی گرم خود را در بازار اتحادیه اروپا افزایش داده و متهم به برهم‌زدن اصول تجاری است. این مقام آگاه که خواست نامی از او برده نشود، گفت: «قرار است اتحادیه اروپا تا هفتم آوریل (۲۸ فروردین سال آینده) دراین‌باره تصمیم بگیرد که آیا جریمه ضددامپینگ علیه ایران وضع کند یا نه؛ ضمن اینکه قرار است تحقیقات خود را برای بررسی این موضوع که آیا ایران فولاد خود را با قیمت پایین در بازار می‌فروشد، آغاز کند».حالا یکی از مقامات ایران به این اتهام پاسخ داده است. مهدی کرباسیان در گفت‌وگو با مهر با بیان اینکه متأسفانه برخی نگران بازاری هستند که ایران به دست آورده، اظهار کرد: ایران سال گذشته چهار میلیون تن صادرات فولاد داشته است و امسال رکورد سال گذشته را شکسته است؛ بنابراین یک‌سری به دلیل اینکه بازار خود را از دست می‌دهند و از سویی دیگر رکود هم بر بازار جهانی حاکم است، این بحث‌ها را مطرح کرده‌اند. کرباسیان درباره اتهام اتحادیه اروپا علیه ایران، مبنی بر دامپینگ در صنایع فولاد، گفت: همان‌طور که شما هم اشاره کردید، اتحادیه اروپا ایران را متهم کرده است و این در حد اتهام است. وی با بیان اینکه ما چنین موضوعی را قبول نداریم، افزود: این موضوع درباره شرکت فولاد مبارکه مطرح شده است؛ درحالی‌که این شرکت براساس ضوابط بین‌المللی به اروپا صادرات انجام می‌دهد. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه ما باید در داخل کشور توجه داشته باشیم که به این بحث‌ها دامن نزنیم، گفت: ما وکیل گرفته‌ایم تا از حقانیت ایران حمایت کنیم، ضمن آنکه آنها مدرکی علیه ایران ندارند؛ بنابراین این اتهام ثابت نمی‌شود.

خبر

وزارت نفت: همه ذخایر میعانات گازی ایران در چین به فروش رفت

● وزارت نفت اعلام کرد: ذخیره ۱۰ میلیون‌بشکه‌ای میعانات گازی ایران در چین که در زمان تحریم استفاده می‌شد، به فروش رفته و به صفر رسیده است. به گزارش ایرنا، ایران در دوران تحریم به دلیل مشکلات فروش، اقدام به ذخیره‌سازی میعانات گازی در مخازن چین کرده بود که با رفع موانع صادراتی و اجرای برجام، این محموله‌ها به فروش رسیده است. چین که به‌عنوان بزرگ‌ترین مشتری نفت و میعانات گازی ایران در زمان تحریم شناخته می‌شد، خریدار ۴۰ درصد نفت صادراتی ایران بود که پس از رفع تحریم، میزان خرید خود را افزایش داده است. چین که به‌عنوان بزرگ‌ترین مصرف‌کننده نفت در شرق آسیا نیز شناخته می‌شود، از مخازن بزرگ ذخیره‌سازی برخوردار است که ایران در زمان تحریم، از آنها بهره می‌گرفت.

معاون امور بین‌الملل وزارت نفت:

تا ۳ ماه آینده قراردادهای بزرگ نفتی منعقد می‌شوند

● معاون امور بین‌الملل و بازرگانی وزارت نفت گفت: شرکت‌های خارجی بیش از ما علاقه‌مند به همکاری در صنعت نفت ایران هستند؛ بنابراین ما خوش‌بینیم که تا سه ماه آینده قراردادها منعقد می‌شوند. امیرحسین زمانی‌نیا، معاون امور بین‌الملل و بازرگانی وزیر نفت، در گفت‌وگو با ایلنا، درباره تمهیدات اندیشیده‌شده از سوی ایران برای مقابله با تحرکات ترامپ و لابی‌های صهیونیست‌ها علیه ایران در جلوگیری از ورود شرکت‌های بین‌المللی به صنعت نفت ایران اظهار کرد: ما یک سال است که به طور مداوم و شبانه‌روزی با شرکت‌های خارجی مذاکره می‌کنیم و اظهار علاقه آنها برای ورود به صنعت نفت ایران بسیار بیشتر از ماست. وی افزود: من بسیار خوش‌بینم که تا دو یا سه ماه آینده اولین قرارداد بزرگ را منعقد می‌کنیم و به‌تدریج نیز بقیه قراردادها بسته می‌شوند. زمانی‌نیا تصریح کرد: برجام این فرصت را به ما داده که با وجود تحرکات لابی‌های صهیونیست‌ها و نتانیاهو هرکس مفاد آن را رعایت نکند ایزوله می‌شود. وی ادامه داد: نتانیاهو سعی کرد در روند مذاکرات برجام اخلال به وجود بیاورد، ولی موفق نشد و اکنون نیز موفق نخواهد شد، زیرا ثبات سیاسی و امنیتی که در ایران وجود دارد پروژه‌های ما را جذاب می‌کند.